

Zapewnianie wysokiej jakości opieki chorym z HIV będącym osobami przesiedlonymi z Ukrainy

Od rozpoczęcia rosyjskiej agresji na Ukrainę dnia 24 lutego 2022 roku do dnia 11 kwietnia 2022 roku ponad 4 miliony Ukraińców uciekło do Polski, Węgier, Słowacji, Rumunii i Republiki Mołdawii¹. Choć państwa graniczące z Ukrainą przyjęły do tej pory najwięcej osób przesiedlonych, to przewiduje się, że w nadchodzących tygodniach nastąpi dalsza migracja w obrębie Europy.

Szacuje się, że przed rozpoczęciem wojny w Ukrainie na HIV chorowało ponad 250 000 osób (1% całej populacji), z czego około 130 000 otrzymywało leczenie antyretrowirusowe.

Ze względu na wzrost przesiedleń osób z Ukrainy konieczne jest, by państwa europejskie, które przyjmują takie osoby, były przygotowane do zapewnienia wysokich standardów w zakresie zapobiegania HIV, jego leczenia i opieki nad chorymi.

W reakcji na obecną sytuację Rada Unii Europejskiej przyjęła dyrektywę w sprawie tymczasowej ochrony², nadającą uchodźcom natychmiastową ochronę i prawa, w tym prawo do świadczeń medycznych.

Partnerzy zrzeszeni w ramach EACS (europejskiego towarzystwa naukowego ds. AIDS), wraz z grupą networkingową ECEE (grupa ds. europejskich wytycznych w Europie Środkowej i Wschodniej), współpracujący ośrodek WHO przy centrum doskonałości w zakresie zdrowia, odporności i zakażeń (CHIP) oraz publiczne centrum zdrowia przy ukraińskim ministerstwie zdrowia zostali poproszeni przez

¹ Dane UNHCR. Dokument dostępny pod adresem: <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

² Rada Unii Europejskiej. Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami. Bruksela: Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, 2001 r. Dokument dostępny pod adresem: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0055&from=EN>

³ Ustandaryzowany protokół postępowania z przypadkami klinicznymi i współdzielenia danych medycznych pacjentów z HIV wśród uchodźców z Ukrainy (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/353083>)

regionalny, europejski oddział WHO o opracowanie ustandaryzowanego protokołu postępowania z przypadkami klinicznymi i współdzielenia danych medycznych pacjentów z HIV wśród osób przesiedlonych z Ukrainy³.

W celu zapewnienia stosowalności odpowiednich systemów dotyczących postępowania z przypadkami klinicznymi i współdzielenia danych medycznych pacjentów z HIV wśród uchodźców z Ukrainy przebywających na terytorium Europy kluczowe jest, by europejskie państwa rozważyły wdrożenie następujących działań:

- a) pilne opracowanie i wdrożenie krajowych planów dotyczących zapewnienia bezpłatnej, łatwo dostępnej opieki dla osób z HIV, w tym zapewnienie leczenia antyretrowirusowego, leczenia kozakażeń, zapobiegania zakażeniom oportunistycznym i leczenia substytucyjnego dla osób z Ukrainy;
- b) zapewnienie sieci wyznaczonych, dostępnych klinik wykonujących testy w kierunku HIV i zapewniających leczenie antyretrowirusowe, a także testy i leczenie wirusowego zapalenia wątroby, gruźlicy i chorób przenoszonych drogą płciową. Świadczenia takie powinny być zapewniane osobom przesiedlonym z uwzględnieniem potrzeb językowych, kulturowych i w zakresie zdrowia psychicznego;
- c) zapewnienie bezpiecznego, elektronicznego przesyłu informacji medycznych między Ukrainą a państwami przyjmującymi za pomocą udostępnionego łącza i formularza³, a także w obrębie danych państw w celu umożliwienia bezpiecznego i szybkiego zapewnienia opieki;
- d) zgromadzenie zapasów leków antyretrowirusowych wystarczających na co najmniej 90 dni leczenia osób przesiedlonych w przypadku dalszego tranzytu do innych państw UE, korzystnie z zastosowaniem takiego samego schematu leczenia, który został przepisany przez lekarza w Ukrainie;
- e) wykorzystanie możliwości zapewnienia osobom przesiedlonym łatwego dostępu do testów w kierunku HIV i innych chorób przenoszonych przez krew w ramach badań przesiewowych ogólnego stanu zdrowia i dla osób przyjmowanych do szpitali;
- f) wydawanie osobom korzystającym z dalszego tranzytu w obrębie kraju bądź do innego państwa dokumentacji potwierdzającej status zakażenia HIV i zawierającej szczegóły wykonanych testów oraz wydanych leków antyretrowirusowych.

Wdrożenie opisanych powyżej działań pozwoli zapewnić najwyższe standardy opieki osobom z HIV uciekającym z Ukrainy oraz pozwoli uniknąć negatywnego wpływu na dążenie do osiągnięcia do 2030 roku Celów Zrównoważonego Rozwoju określonych przez ONZ.

³ Ustandaryzowany protokół postępowania z przypadkami klinicznymi i współdzielenia danych medycznych pacjentów z HIV wśród uchodźców z Ukrainy (<https://apps.who.int/iris/handle/10665/353083>)